

РЕШЕНИЕ

№ 93

гр. К., 20.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – К., I-ВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Асима К. Вангелова-Петрова

при участието на секретаря Снежанка В. Данчева
като разгледа докладваното от Асима К. Вангелова-Петрова Гражданско дело
№ 20235320101237 по описа за 2023 година

Производството е по обективно предявени иски с правно основание чл.55, пр.1 от ЗЗД във вр. с чл. 21, ал. 1, чл. 22, във вр. с чл. 11, ал.1, т.9-11 от ЗПК.

Ищцата - М. М. Й. твърди, че в качеството ѝ на кредитополучател от една страна и „К.“ АД, гр. С., със седалище и адрес на управление: гр. С., район „Т.“, бул. „В.“ № ***, ***, представлявано от управителя Г.К. и С.Я., в качеството на кредитодател, бил подписан Договор за потребителски кредит № *** от 17.09.2018г. от разстояние. Договорът бил сключен без нейното знание след като ѝ били откраднати личните данни. За каква сума бил подписан договора за кредит на Й. не ѝ било известно, нито при какви условия. За кредита и за дължимост на сумата и станало известно след като получила уведомление за цесия от страната на ответника в настоящото производство. В цитираното писмо била записана общо дължима сума към 20.04.2021г. в размер на 1978.93 лева. При разговор по посочения телефонен номер в писмото и било отговорено, че кредита бил сключен с „К.“ АД, гр. С., като съгласно договора за кредит, следвало да предостави обезпечение по кредита, представляваща банкова гаранция в срок от 10 дни или да сключи

договор за предоставяне на поръчителство с одобрено от „К.“ АД гр. С., юридическо лице - поръчител. Затова, на същия ден - 17.09.2018г., като обезпечение на вземането по така договора бил сключен и договор за предоставяне на поръчителство между: „А.Т.“ ЕООД и ищцата, в качеството си на потребител, като между „К.“ АД и „А.Т.“ ЕООД имало договор за поръчителство, като последните обезпечили М. Й., за задължението ѝ по договора за кредит. По силата на договора за кредит „К.“ АД в качеството си на заемодател се задължавал да предостави на ищцата сума по кредита. От своя страна „А.Т.“ ЕООД, в качеството им на „поръчители“ отговаряли солидарно с потребителя - Й. пред „заемателя“. Обезпечението било в размер на главницата по договора и се изразявала в приоритетно отлагане на плащането по договора. За предоставянето на т.нар. „обезпечение“ следвало да бъде допълнително заплатена сума, като възнаграждение. Съгласно този договор, заемателят дължал на гаранта възнаграждение, което следвало да се изплаща със погасителните вноски по кредита. Тъй като не изпълнявала договора по поетите месечни погасителни вноски, доколкото не знаела за съществуването му, договора бил продаден на трето лице, а именно настоящия ответник – „А.Б.Б.“ ЕООД гр. С..

Твърди, че след получаване на писмото за цесия и поради притеснението си започнала да изплаща задължението си, като твърди, че цесия договора бил заплатен на ответника. Тъй като никога не била сключвала и подписвала договор за кредит, както и такъв за предоставяне на поръчителство, то Й. не е полагала подпис върху тях. Твърди, че след като и били открадната личните данни, договора за кредит и предоставяне на договора за поръчителство били сключени от разстояние, като сумата по кредита била получена от трето лице. Изплащането на процесната сума била след извършената цесия на вземането.

Твърди, че договорът за кредит е потребителски по смисъла на чл.9 от Закона за потребителския кредит (ЗПК). Недействителен е на специалните основания предвидени в чл.22 от ЗПК. Договорът е недействителен на основание по чл.22, вр. чл.11, ал.1, т.9 от ЗПК, тъй като не са посочени условията за прилагане на договорения лихвен процент. Не е посочен размерът на възнаградителната лихва и как тя се разпределя във времето с изплащането на всяка една от месечните вноски посочени в погасителния план. От друга страна, договорът е недействителен, тъй като

възнаградителната лихва е нищожна - клаузата противоречи на добрите нрави. И тъй като е нищожна, следователно несъществуваща, то не е изпълнено изискването на коментираната разпоредба.

Договорът е недействителен на основание по чл.22, вр. чл. 11, ал.1, т.10 от ЗПК, тъй като липсва посочване в договора от какви пера е съставена общо дължимата сума. Съгласно §2 ДР ЗПК, тя се формира от аритметичния сбор на общия размер на кредита и общите разходи по кредита. Последните са нормативно дефинирани в §1 ДР ЗПК и представляват годишен процент на разходите (ГПР) (чл.19, ал.1 ЗПК). Това води до извод, че няма как да се определят компонентите на общата сума дължима от потребителя. Договорът е недействителен на основание по чл.22, вр. чл.11, ал. 1, т. 11 от ЗПК, тъй като не е посочено в погасителен план разпределението на вноските измежду дължимите по договора суми. В конкретния случай, всяка вноска, включва главница, възнаградителна лихва и ГПР. Договорената възнаградителна лихва в договора е нищожна, поради противоречието ѝ с добрите нрави. Противоречаща на добрите нрави е уговорка, предвиждаща възнаградителна лихва, надвишаваща трикратния размер на законната лихва при необезпечени кредити, а за обезпечени - двукратния размер. Клаузата за заплащане на обезпечение към основния договор за заем противоречи на материалния закон и на разпоредбата на чл.21, ал.1 от ЗПК.

Обезпечение не се дължи на основание чл.10а от ЗПК. Касае се за „услуги“, които са свързани с усвояване и управление на кредита. Усвояването е действие по договаряне и получаване на парични средства, а по управление - действия, свързани с изплащането на вече формираното задължение. От този вид са договорените в договора услуги. След като законът забранил изискването за заплащане на такси и комисионни за действия свързани с усвояване и управление на кредита, то възнаграждението за т.нар. „обезпечение“ не се дължи. Не се дължи и на основание чл.10а, ал.4 от ЗПК, тъй като в договора няма конкретно описание на вида, размерът и действието за което е начислено възнаграждението за т.нар. обезпечение.

Начисляването на възнаграждението за т.нар. „обезпечение“ по своето същество представлява разход по кредита по смисъла на чл.19, ал.1 от ЗПК, с което се надвишава ограничението по чл.19, ал.4 от ЗПК - ГПР не може да бъде по-голям от петкратния размер на законната лихва. В противен случай

тази клауза е нищожна (чл.19, ал.5 ЗПК). Съгласно чл.19, ал.1 от ЗПК, ГПР изразява „общите разходи по кредита“. Те са детайлно регламентирани в §1, т. 1 ДР на ЗПК и включват освен всички такси, комисионни и други подобни, но и разходи за допълнителни услуги свързани с договора за кредит. В допълнение, чл.19, ал.1 от ЗПК допълва, че това са и комисионни и възнаграждения от всякакъв вид. Тоест, възнаграждението за т.нар. „обезпечение“, прикрива разходи, които по своето същество са включени в ГПР. Това прикриване е санкционирано от разпоредбата на чл.21, ал.1 от ЗПК, която разпорежда, че всякакви клаузи, които имат за цел или резултат заобикаляне изискванията на закона за нищожни. В случая това е налице. Твърди, че клаузата за възнаградителна лихва и клаузата за заплащане на обезпечението са нищожни на две групи основания - поради цялостна недействителност на договора и поради самостоятелното им противоречие на добрите нрави, материалния закон и нищожност поради заобикаляне на закона.

Предявява осъдителен иск за връщане на недължимо платени суми по Договор за цесия във връзка с договор за потребителски кредит № *** от 17.09.2018г. сключен между ищцата и „К.“ АД гр. С.. Претенцията обаче обхваща недължимо платена сума по клаузата, които постъпили в патримониума на ответника, след като главницата (заемната сума) била покрита. Предявява иск за връщане на недължимо платените суми от ищцата по нищожни клаузи, което плащане било извършено при начална липса на основание. Нищожността произтича, както от обстоятелството, че целият договор е недействителен на основание чл.22 от ЗПК, така и от обстоятелството, че клаузата за обезпечение била уговорена в противоречие с добрите нрави. Сумата, която следва да бъде върната по договора за цесия във връзка с сключен договор за кредит № *** от 17.09.2018г., посочва да е 30 лева, като точният размер ще уточни с поисканото от съдебно удостоверение.

МОЛИ съда, да постанови решение, с което осъди ответното дружество да заплати на ищцата сумата от 30.00 лева, платена при начална липса на основание по договор за цесия във връзка със сключен договор за потребителски кредит № *** от 17.09.2018г. сключен между ищцата и „К.“ АД, гр. С., ведно със законната лихва върху тази сума от датата на предявяване на исковата молба в съда до окончателното ѝ изплащане.

Претендира за направените по делото разноски, в това число с оглед на обстоятелството, че ищеца не може да заплати адвокатското възнаграждение за водене на делото, моли на основание чл.38 от ЗА, съобразно уважената част на иска, да осъди ответника да заплати адвокатското възнаграждение, според размера предвиден в Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения, като представя договор за правна защита и съдействие. На основание чл.127, ал.4 от ГПК, посочва банкова сметка за плащане в „У.Б. АД“, IBAN: ***.

В ХОДА на делото, на основание чл. 214 от ГПК е допуснато изменение в размера на иска, като същия се счита предявен в размер на 1278.08 лева.

Ответното дружество - „А.Б.Б.“ ЕООД гр. С. намира исковата молба за редовна и допустима, но за неоснователна. Сочи, че твърденията в нея са неправилни и недоказани. От фактическа страна искът се основа на неверни и непълно представени обстоятелства. Твърди, че на 17.09.2018г. между М. Й. и „К.“ ЕАД бил сключен договор за потребителски кредит с номер № ***, с който на ищцата е предоставена сумата от 1300 лева, която кредитополучателя се е задължил да върне до 20.09.2021г. Между страните „К.“ ЕАД, в качеството си на кредитодател и М. М. Й., в качеството си на кредитополучател е сключен Договор за потребителски кредит № *** на 17.09.2018 г. по електронен път по силата на Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние (ЗПФУР). Договорът е сключен като част от системата за предоставяне на финансови услуги от разстояние, организирана от кредитодателя, при което от отправяне на предложението до сключване на договора страните са използвали средства за комуникация от разстояние. При сключването на процесния договор на ответника е предоставена цялата информация, изисквана по закон. Съгласно чл. 6 от ЗПФУР, договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние е всеки договор, сключен между доставчик и потребител като част от система за предоставяне на финансови услуги от разстояние, организирана от доставчика, при която от отправянето на предложението до сключването на договора страните използват изключително средства за комуникация от разстояние - едно или повече. Горепосочените договори са по електронен път по силата на Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние (ЗПФУР). Договорът е сключен като част от системата за предоставяне на финансови услуги от разстояние, организирана от кредитодателя, при което от отправяне на

предложението до сключване на договора страните са използвали средства за комуникация от разстояние.

В случай, че съдът приеме, че договорите не са сключени по електронен път по силата на ЗПФУР, то моли да приеме, че Договора за паричен заем по своето естество е реален договор и същият се счита за сключен, считано от датата на получаване на паричната сума. Във връзка с това, представя разписка за извършеното плащане.

Съгласно чл. 9 от ЗПК, договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, с изключение на договорите за предоставяне на услуги или за доставяне на стоки от един и същи вид за продължителен период от време, при които потребителят заплаща стойността на услугите, съответно стоките, чрез извършването на периодични вноски през целия период на тяхното предоставяне. Страни по договора за потребителски кредит са потребителят и кредиторът, като потребител е всяко физическо лице, което при сключването на договор за потребителски кредит действа извън рамките на своята професионална или търговска дейност, а кредитор е всяко физическо или юридическо лице, което предоставя или обещава да предостави потребителски кредит в рамките на своята професионална или търговска дейност. Видно от приложените Общи условия и Договор за потребителски кредит *** от 17.09.2018г. по безспорен начин установяват сключения между страните договор, задълженията си, по който ответната страна не е изпълнила в срок и съобразно условията на договора.

Сключването на договорите се извършва въз основа на подробна информация, достъпна на уеб адреса на кредитодателя. На същия електронен адрес били публикувани и общите условия за предоставяне на кредит от разстояние. На посочения от ответника имейл адрес била предоставена цялата информация по договора, самия договор и приложенията по него. Сключването на договора чрез електронната платформа било годно доказателство по смисъла на чл. 10 от ЗПК, във вр. с чл. 9 от ЗПФУР и чл. 18, ал. 2 от ЗПФУР във вр. с чл. 3, ал. 1 от ЗЕДЕУУ. Приложим по повод дефиницията на това, какво е електронен документ е чл. 3, т. 35 от Регламент (ЕС) № 910/2014г. на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014г.

Съгласно Решение №70/19.02.2014г., постановено по гр.д. 868/2012г., по описа на ВКС, електронното изявление, записано на магнитен, оптичен или друг носител с възможност да бъде възпроизведено, съставлява електронен документ (чл.3, ал.1 от ЗЕДЕП). Електронното изявление е представено в цифрова форма словесно изявление, което може да съдържа и несловесна информация (чл.2 ал.1 и 2 от ЗЕДЕП). Същото се счита за подписано при условията на чл.13 ал.1 от ЗЕДЕП - за електронен подпис се счита всяка електронна информация, добавена или логически свързана с електронното изявление за установяване на неговото авторство. Законът придава значение на подписан документ само на този електронен документ, към който е добавен квалифициран електронен подпис (чл.13 ал.3 от ЗЕДЕП), но допуска страните да се съгласят в отношенията помежду си да придадат на обикновения електронен подпис стойността на саморъчен. Когато посочените предпоставки са налице, създаден е подписан електронен документ. Неговата доказателствена сила е такава, каквато законът признава на подписаният писмен документ, ако се касае за частен документ, той се ползва с такава сила само за авторството на изявлението (чл.180 от ГПК).

Твърди, че М. М. Й. е сключила на 17.09.2018г. Договор за предоставяне на поръчителство с дружеството А.Т.. По силата на Договора за предоставяне на поръчителство дружеството се е задължило да сключи договор с трето за процеса лице - К. и да отговаря пред К. солидарно с М. Й. за всички задължения по Договора за кредит с К. така, както те са установени в Договора за кредит и приложенията към него. Съгласно чл. 3 от Договора за предоставяне поръчителство, дружеството се е задължило да плати всички изискуеми задължения при поискване от К.. Ответникът не е изпълнил в срок задълженията си по Договора за кредит, поради което К. е поканило А.Т. да плати всички изискуеми задължения на М. Й. по Договора за кредит. За това обстоятелство и в изпълнение на уговореното в чл. 3, ал. 2 от Договора за предоставяне на поръчителство А.Т. е изпратило уведомление до Длъжника на 21.02.2022г., в което е посочило всички дължими суми и предстоящо плащане от А.Т..

Относно това, че договора е недействителен на основание чл.22 във връзка с член 11, ал.1, т. 10 от ЗПК се позовава на чл.19 ал 3 т.1 от ЗПК, а именно, че доколкото става въпрос за разход, който потребителят дължи в следствие на неизпълнение на договорно задължение, тези разходи не се

включват в ГПР и това е изрично предвидено е посочената разпоредба. В настоящия случай става въпрос за неизпълнение на договорно задължение, чието съдържание се изразява в това длъжникът да предостави реално обезпечение под формата на гаранция или лично такова под формата на сключен договор за поръчителство, с трето лице поръчител. Това задължение несъмнено е част от несъщественото съдържание на договора за потребителски кредит, но макар и акцесорно задължение неизпълнението му води до настъпилите неблагоприятни последици за длъжника. Тук не може да се говори за изначална липса на ГПР, каквито са твърденията на ищеца. В хипотезата чл. 11, ал. 1, т.9 от ЗПК е установено, чрез императивната правна уредба, целяща по-високо ниво на защита за потребителите, задължение което при сключване на договора за потребителски кредит е спазило. В договора е посочен размерът на фиксирания лихвен процент по договора, също както са посочени вноските на плащанията, техният брой, размерът на самите плащания, като всичко това е представено в погасителен план. Моли, предвид изложеното да постанови решение, с което да отхвърли предявения иск като неоснователен и недоказан.

Съдът, като прецени всички събрани по делото доказателства и доводите на страните, прие за установено от фактическа страна следното:

Видно от приложения Договор за потребителски кредит № *** от 17.09.2018г., същият е сключен от ищцата - М. М. Й., в качеството си кредитополучател и „К.“ ЕАД, в качеството му на кредитодател. По силата на договора, „К.“ ЕАД предоставило на М. М. Й. сумата в размер на 1300 лв., които ищцата се задължила да върне на 12 месечни вноски, заедно с възнаградителна лихва при фиксиран годишен лихвен процент в размер 21.24%, годишен процент на разходите от 50.00%, както и при евентуално договорено обезпечение - поръчител или банкова гаранция.

Съгласно чл. 4, ал. 1 от договора, в случай че кредитополучател е посочил в заявлението, че ще предостави на кредита, същият в зависимост от посочения в заявлението вид на обезпечението: (i) да предостави на „К.“ ЕАД банкова гаранция съгласно общите условия в срок до 10 дни от подаване на заявлението; или (ii) да сключи договор за предоставяне на поръчителство с одобрено от „К.“ ЕАД юридическо лице („Поръчител“) в срок до 48 часа от подаване на заявлението. Сроктът за одобрение на заявлението на

кредитополучателя в хипотезата по предходното изречение е 24 часа от предоставяне на обезпечението, като към отношенията между страните по настоящия договор се прилагат съответните разпоредби на Общите условия относно обезпечението. В случай че в посочения в ал. 1, изр. 1 срок кредитополучателят на предостави съответното обезпечение на кредита, ще се счита, че заявлението не е одобрено от „К.“ ЕАД, съответно този договор не поражда действие между страните (чл. 4, ал. 2). Съгласно чл. 4, ал. 3 от договора, в случай че кредитополучателят е заявил кредит без обезпечение, срокът за одобрение на заявлението е 14 дни от подаването му. Ако в същия срок липсва одобряване на заявлението, договорът не поражда действие.

Видно от инкорпорирания в Приложение № 1 погасителен план, в последния е предвидено връщане на кредита на 12 месечни вноски, всяка от които включваща главница и лихва.

Не се спори, а се установява и от представените по делото договор за предоставяне на поръчителство от 17.09.2018г., ведно с Приложение № 1 към него, че между М. М. Й. и „А.Т.“ ЕООД е сключен договор за предоставяне на поръчителство, по силата на който поръчителят се задължил да сключи договор за поръчителство с „К.“ ЕАД, въз основа на който да отговаря пред последното солидарно с потребителя за изпълнението на всички задължения на потребителя, възникнали съгласно договора за потребителски кредит, както и за всички последици от неизпълнението на задълженията на потребителя по договора за потребителски кредит, срещу възнаграждение в размер и при условия съгласно Приложение № 1, а именно – 93.64 лв. на месец при 12 месечни вноски, което възнаграждение е дължимо на датата на падежа на съответното плащане по кредита съгласно погасителния план.

Представен е и договор за поръчителство, сключен на 17.09.2018г. между „А.Т.“ ЕООД и „К.“ ЕАД.

Видно от представения договор за продажба и прехвърляне на вземанията (цесия) от 14.03.2022г., „К.“ ЕАД и „А.Т.“ ЕООД, в качеството си на цеденти са прехвърлили на „А.Б.Б.“ ЕООД гр. С., в качеството си на цесионер, вземанията, произтичащи от просрочени и неизплатени договори за кредит, както и парични вземания, произтичащи от встъпване на поръчителя в правата на в правата на първоначалния кредитор по просрочени и неизплатени договори за кредит на физически лица.

По делото не се спори, че цесията е съобщена на длъжника - М. М. Й., като в тази връзка ищцата признава в исковата молба, че дължимостта на сумата ѝ станала известна след като получила уведомление за цесия от страната на ответника по делото и в тази връзка представя Уведомление за цесия.

От заключението на изслушаната и приета по делото съдебно-икономическа експертиза, което при преценката му по реда на чл. 202 от ГПК следва да бъде кредитирано, се установява, че съгласно Договор за предоставяне на поръчителство от 17.09.2018г., сключен между „А.Т.“ ЕООД и М. М. Й. е уговорено възнаграждение на поръчителя в размер на 93.64 лв. месечно при 12 вноски. Общият размер на сумата по поръчителство възлиза на 1123.68 лева. Имайки предвид предоставения кредит в размер на 1300.00 лева, който при начисляване на договорената лихва възлиза на общата сума от 1454.40 лева, то задължението на кредитополучателя по договора за кредит и договор за поръчителство възлиза в общ размер на 2578.08 лева. Съгласно предоставените данни от „А.Б.Б.“ ЕООД по Договор за потребителски кредит №***, кредитополучателя е направил пълно погасяване на кредита на 27.06.2023г., който възлиза на общата сума от 2578.08 лв. Съгласно заключението на вещото лице, годишният процент на разходите (ГПР) възлиза на 311.38%.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

За да бъде уважен предявения иск, в тежест на ищеца е да докаже по делото пълно и главно обстоятелствата, от които произтича, че договорът за потребителски кредит и договорът за предоставяне на поръчителство са нищожни на заявените правни основания. Въз основа на събраните писмени доказателства по делото съдът приема, че между „К.“ ЕАД и М. М. Й. е бил сключен договор за Договор за потребителски кредит № *** от 17.09.2018г. от разстояние, по силата на който „К.“ ЕАД предоставило на ответника-кредитополучател потребителски кредит в размер на сумата от 1300.00 лв. за срок от 12 месеца.

Установява се също така, че между М. М. Й. и „А.Т.“ ЕООД е бил сключен договор за предоставяне на поръчителство, по силата на който поръчителят се задължил да сключи договор за поръчителство с „К.“ ЕАД,

въз основа на който да отговаря пред последното солидарно с потребителя за изпълнението на всички задължения на ищцата, възникнали съгласно договора за потребителски кредит, както и за всички последици от неизпълнението на задълженията на потребителя по договора за потребителски кредит, срещу възнаграждение в размер и при условия съгласно Приложение № 1, а именно – 1123.68 лв., платимо на 12 месечни вноски, което възнаграждение е дължимо на датата на падежа на съответното плащане по кредита съгласно погасителния план.

Сключеният между М. М. Й. и „К.“ ЕАД договор е потребителски, поради което намира своята правна регламентация в Закона за потребителския кредит (ЗПК), като според легалната дефиниция, дадена в разпоредбата на чл. 9 от ЗПК, въз основа на договора за потребителски кредит кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, с изключение на договорите за предоставяне на услуги или за доставяне на стоки от един и същи вид за продължителен период от време, при които потребителят заплаща стойността на услугите, съответно стоките, чрез извършването на периодични вноски през целия период на тяхното предоставяне.

Преценката относно действителността на процесните договор за потребителски кредит и договор за предоставяне на поръчителство следва да се извърши, както в съответствие с общите правила на ЗЗД, така и с нормите на приложимия ЗПК, при действието на който са сключени договорите. Автономията на волята на страните да определят свободно съдържанието на договора (източник в частност на претендираните от заявителя вземания), в т.ч. да уговорят такси и неустойки, е ограничена от разпоредбата на чл. 9 от ЗЗД в две посоки: съдържанието на договора не може да противоречи на повелителни норми на закона, а в равна степен и на добрите нрави, което ограничение се отнася както до гражданските сделки, така и за търговските сделки (чл. 288 от ТЗ). В този смисъл е т. 3 от Тълкувателно решение № 1/2009г. на ВКС по тълк.дело № 1/2009г., ОСТК. В случая и от съвкупната преценка на събраните по делото доказателства не може да се приеме, че процесните договорни съглашения отговарят изцяло на изискванията, съдържащи се в глава III („Договор за потребителски кредит. Форма и съдържание“), чл. 9 - чл. 11 от ЗПК. Договорът за кредит е сключен при

спазване нормата на чл. 10, ал. 1 от ЗПК, при съобразяване на обстоятелството, че преди отпускане на кредита страните са използвали средства за комуникация от разстояние, поради което възникналото между тях правоотношение представлява договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние по смисъла на чл. 6 от ЗПФУР. По силата на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, договорът за потребителски кредит се изготвя на разбираем език и съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в Приложение № 1 начин.

Съгласно чл. 19, ал. 1 от ЗПК, годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

В Приложение № 1 към процесния договор за потребителски кредит е посочен процент на ГПР 50.00%, т.е. формално е изпълнено изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК. Този размер не надвишава максималния по чл. 19, ал. 4 от ЗПК. Този размер обаче не отразява действителният такъв, тъй като не включва част от разходите за кредита, а именно - възнаграждението по договора за предоставяне на поръчителство, сключен от потребителя с „А.Т.“ ЕООД, което се включва в общите разходи по кредита по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗПК.

По силата на § 1, т. 1 от ДР на ЗПК „Общ разход по кредита за потребителя“ са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на

търговски клаузи и условия. Общият разход по кредита за потребителя не включва нотариалните такси.

Възнаграждението в полза на поръчителя е разход, свързан с предмета на договора за потребителски кредит, доколкото касае обезпечение на вземанията по договора.

От служебно извършена справка в Търговския регистър се установява, че „К.“ ЕАД е едноличен собственик на капитала на „А.Т.“ ЕООД, като двете дружества са с един адрес на управление - гр. С., р-н Т., бул. "В." *** (***), ***. В същото време, съгласно чл. 8, ал. 5 от договора за предоставяне на поръчителство, „К.“ ЕАД е овластено да приема вместо поръчителя възнаграждението по договора за предоставяне на поръчителство. Тази свързаност обуславя извод, че разходът за възнаграждение в полза на поръчителя е известен на заемотателя, което се потвърждава и от съвкупната преценка на събраните по делото доказателства.

От клаузите в договора за потребителски кредит - чл. 4, ал. 1-3 е видно, че ако поръчителят е заявил обезпечение чрез поръчителство с одобрено от заемотателя „К.“ юридическо лице-поръчител, то заявлението му за сключване на договора за кредит се разглежда в рамките на 48 часа от подаване на заявлението, като срокът за одобрение на заявлението за отпускане на кредит в този случай е 24 часа. При непосочване обаче на посоченото обезпечение, заявлението на лицето, кандидатстващо за кредит, се разглежда в 14-дневен срок от подаването му. Предвид обстоятелството, че се касае за отпускане на т.нар. „бързи кредити“, при които потребителят разчита да получи заявената сума в кратък срок, то разликата от почти две седмици в срока на одобрение за кредит на практика превръща сключването на договора за предоставяне на поръчителство в задължително условие за получаването на кредита. Горното съставлява и неравноправно третиране на потребителите, с оглед срока на разглеждане на заявлението в полза на тези, които са посочили, че ще обезпечат вземането с поръчителство на юридическо лице - поръчител, което освен това и следва да е одобрено от кредитодателя. От анализа на клаузите относно обезпечението на кредита следва, че потребителят, за да ускори разглеждане на заявлението си за кредит на парична сума, от която се нуждае, следва да сключи „договор за предоставяне на поръчителство“ с посочено от кредитора юридическо лице -

поръчител. Изложеното води и до извода, че в конкретния случай договорът за поръчителство има за цел да обезщети кредитора за вредите от възможна фактическа неплатежоспособност на длъжника, което влиза в противоречие с предвиденото в чл. 16 от ЗПК изискване към доставчика на финансова услуга да оцени сам платежоспособността на потребителя и да предложи цена за ползването на заетите средства, съответна на получените гаранции.

Въпреки, че всеки един от представените договори - този за кредит и този за предоставяне на поръчителство, формално представляват самостоятелни договори, двата договора следва да се разглеждат като едно цяло. Тази обвързаност се установява от уговорката за приоритетно разглеждане на искането за предоставяне на кредит при сключване на договор за поръчителство на кредитополучателя с одобрено от кредитодателя юридическо лице-поръчител, сключването на договора за поръчителство в същия ден, в който е сключен договорът за кредит, както и с изричната уговорка за приоритетно изплащане на възнаграждението по поръчителството пред това по основното задължение по кредита, изрично посочено в чл. 8, ал. 5 от Договор за предоставяне на поръчителство.

С оглед изложеното, съдът намира, че разходът за възнаграждение на поръчителя за обезпечаване вземанията на „К.“ ЕАД по процесния договор за потребителски кредит, отговаря на поставените от ЗПК изисквания, за да се включи в общия разход по кредита (така Решение № 264616 от 09.07.2021г. по в.гр.д. № 9991/2020г. по описа на СГС и др.). От заключението на съдебно-счетоводната експертиза по делото се установи, че реалният ГПР, при вариант на изчисление, при който в ГПР се включат и разходите за възнаграждението по договора за предоставяне на поръчителство, размерът на ГПР възлиза на 311.38%.

При това положение и въз основа на съвкупната преценка на всяка от уговорките съдът счита, че макар формално процесният договор за потребителски кредит да покрива изискуеми реквизити по чл. 11, ал. 1 от ЗПК, вписаните параметри не кореспондират на изискуемото съдържание по т. 10 - годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя. Тази част от сделката е особено съществена за интересите на потребителите, тъй като целта на уредбата на годишния процент на разходите по кредита е чрез императивни норми да се уеднакви изчисляването и

посочването му в договора и това да служи за сравнение на кредитните продукти, да ориентира икономическия избор на потребителя и да му позволи да прецени обхвата на поетите от него задължения. Затова и неяснотите, вътрешното противоречие или подвеждащото оповестяване на това изискуемо съдържание законодателят урежда като порок от толкова висока степен, че изключва валидността на договарянето - чл. 22 от ЗПК. В този смисъл като не е оповестил действителен ГПР в договора за кредит, кредитодателят е нарушил изискванията на закона и не може да се ползва от уговорената сделка, което обосновава извод за недействителност на договора за кредит, на основание чл. 22 от ЗПК, поради неспазването на изискванията на чл. 11, т. 10 и 11 от ЗПК. В тази хипотеза потребителят следва да върне само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва и или други разходи по кредита, съгласно разпоредбата на чл. 23 от ЗПК. Следва да се отбележи, че договорът, сключен между потребителя и „К.“ ЕАД, и договорът, сключен между потребителя и „А.Т.“ ЕООД, се намират във взаимовръзка помежду си и като система от правоотношения между страните, поради което последиците от прогласяване недействителността на договора за потребителски кредит неминуемо рефлексират и по отношение на договора за предоставяне на поръчителство, поради естеството на правоотношенията. Ето защо следва да се приеме, че и договора за предоставяне на поръчителство е недействителен.

От приетата по делото експертиза се установи, че на „А.Б.Б.“ ЕООД ищцата е погасила общата сума по кредита в размер на 2578.08 лв. За да бъде уважен предявеният иск с правна квалификация чл. 55, ал. 1, пр. 1-во ЗЗД, то в тежест на ищеца е да установи, че е налице предаване, съответно получаване на парична престация, нейният размер и пряка причинно-следствена връзка между обогатяването и обедняването. В тежест на ответната страна е да изясни наличието на основание, по повод на което е осъществено имущественото разместване.

В рамките на настоящото производство се изясни, че в изпълнение на задълженията си по кредитното правоотношение, ищецът е заплатил на ответника сума в общ размер от 2578.08 лв. (съобразно заключението по изготвената СИЕ). Предвид изложените съображения, плащането към ответника е осъществено по договор, който се явява недействителен по смисъла на чл. 22, вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК. В рамките на настоящия

процес, се претендира недължимо платена сума в размер от 1278.08 лв. – представляващи лихва и суми по поръчителство. Предвид изложеното, искът с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. 1- во от ЗЗД се явява основателен, доколкото ответната страна не установи наличието на основание, по силата на което да е настъпило имущественото разместване. Ето защо, ответното дружество следва да бъде осъдено да заплати на ищеца по предявения иск сума в размер от 1278.08 лв., представляваща предадена от ищеца на ответника сума при начална липса на основание. Върху главното вземане се дължи и законна лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда (17.07.2023г.) до окончателното ѝ изплащане.

По отношение на разноските:

При този изход на делото, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените по делото разноски. От представените по делото преводни нареждания се установява, че ищцата е платила по сметка на РС-К. държава такса за предявения иск в размер на 52.42 лева, както и 200.00 лева – възнаграждение на вещото лице по допуснатата ССЕ, които следва да ѝ се присъдят. Същевременно, процесуалния представител претендира присъждане и на адвокатско възнаграждение. Видно от представения по делото Рамков договор, М. М. Й. е упълномощила адв. К. Й. К. да я представлява в настоящото производство, като от Договора за правна помощ и съдействие се установява, че адвокатската правна помощ се оказва по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА, т.е. безплатна адвокатска помощ на материално затруднени лица, както по първоначалния иск, така и по насрещния такъв. Съгласно чл. 38, ал. 2 от ЗА, в случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, като съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 от ЗА и осъжда другата страна да го заплати. Поради това, съдът следва да осъди ответника по делото да заплати в полза на адвокат К. К. адвокатско възнаграждение, определено на основание чл. 38, ал. 2 във вр. с ал. 1, т. 2 във вр. с чл. 36, ал. 2 от ЗА и чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1/9.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Видно от списъка на разноски по чл. 80 от ГПК (л. 90), адвокатското възнаграждение по предявения иск е 427.80 лева, който хонорар е съобразен с размерите, предвидени в Наредба № 1/9.07.2004г., чл.7, ал. 2, т.2, което следва да се

присъди.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „А.Б.Б.“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., бул. „Б.“ № ***, представлявано от управителите Д.М., Х.М.М. и П.Ш. да заплати на М. М. Й. от гр. К., ул. „К.В.“ № ***, на основание чл. 55, ал. 1, пр. 1-во от ЗЗД, сума в размер от 1278.08 лева, представляваща недължимо платена сума за лихва и неустойка по Договор за потребителски кредит № *** от 17.09.2018г., сключен между „К.“ ЕАД и М. М. Й. и Договор за предоставяне на поръчителство от 17.09.2018г., сключени между „А.Т.“ ЕООД М. М. Й., прехвърлени с договор за продажба и прехвърляне на вземанията (цесия) от 14.03.2022г., сключен между „К.“ ЕАД и „А.Т.“ ЕООД, в качеството си на цеденти и „А.Б.Б.“ ЕООД гр. С., в качеството си на цесионер, ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на подаване на исковата молба в съда - 17.07.2023г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА „А.Б.Б.“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., бул. „Б.“ № ***, представлявано от управителите Д.М., Х.М.М. и П.Ш. да заплати на М. М. Й. от гр. К., ул. „К.В.“ № ***, направените разноски по делото за внесена държавна такса в размер на 52.42 лева и внесен депозит за съдебно-икономическа експертиза в размер на 200.00 лева.

ОСЪЖДА „А.Б.Б.“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., бул. „Б.“ № ***, представлявано от управителите Д.М., Х.М.М. и П.Ш. да заплати на АДВ. К. Й. К., с адрес на упражняване на дейността: гр. П., ул. „Р.Д.“ № ***, адвокатско възнаграждение за осъществено на ищцата - М. М. Й. от гр. К., ул. „К.В.“ № *** безплатно процесуално представителство по делото, в размер на 427.80 лева, определено от съда по реда на чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата.

Присъдените суми могат да бъдат преведени по сметка, както следва: в „У.Б. АД“, IBAN: ***.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд – П., в

двуседмичен срок от връчването му на страните.

К.Ш.

Съдия при Районен съд – К.: _____